

Rector Academiae Ienensis Johannes Gerhardus SS. Theol. Doctor Et
Caeteri Professores L. S. D. : Johannes Episcopus Constantinopolitanus a
dicendi copia & suavitate Chrysostomi cognomen sortitus ... P.P. in festo
natalitiorum Anno christogonias 1623.

Jena

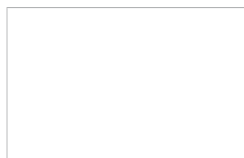
Gerhard, Johann

Phil 2° 00268/04 (141)

https://dhb.thulb.uni-jena.de/receive/ufb_cbu_00007420

urn:nbn:de:urmel-1e137a43-3f68-4f00-8c96-3f4c5e29ab6a4-00006785-17

Lizenz: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Ohannes Episcopus Constantinopolitanus à dicendi copia & suavitate Chrysostomi

cognomen sortitus in homilia ad caput secundum Lucæ in hæc prorumpit verba. *Os mihi videre liceret illud præsepe, in quo Dominus jacuit!* Quamvis verò eruditè haud immerito dubitent, an homilia illa sit genuinè Chrysostomi factus, quinimò certis argumentis confirmant, adulterinum & supposititium eum esse, undè etià inter ipsius opera in Græcis Codicibus nusquam reperitur; votum tamen ipsius Chrysostomi affectui & temporis illorum moribus est apprime conforme. Similimè enim est huic vòto illud, quod hom. 31. eademq; ultimà in Epistola ad Rom. quæ omniù suffragio genuina est, occurrat, ubi admirabili verborum elegantia desiderium suum exponit, quo amicitius exoptet, posse se amplecti corpus Pauli Romæ Martyrii passus, ei demq; circumfundere sepulchrum ejus adhaerere. Ac constat ex Historia Ecclesiastica, Eusebii atq; Hieronymi temporib; qui Chrysostomofertè vixissent, fuerit, monumenta corporalis præsentis Christi in his terris in magno precio haberi cœpta, & peregrinationes ad loca illa, quæ vocabantur sancta, reverentis causâ institutas. Hieronym. Epist. 27. ad Eustochi, de Paula Hierosolymâ profecta sic differt: *Iude in Bethleem ingressa in specum Salvatoris introiens, postquam vidit sacrum Virginis diversorium & stabulum, in quo agnovit matrem Virginis, nutritricem sedulum, passores nocte venientes, in viderent verbum, quod factum erat.* Idem Epist. 18. ad Marcellâ, præsepe illud, in quo infans Jesus vagiit, silentio magis quàm in sermone honorandum esse scribit. Helena Constantinensi mater de adæ sacra in loco Dominicæ nativitatis extruenda cogitatione suscepta, siq; procul dubio præcipue eo, ut aboleret ignominia huic loco ab Hadriano Imperatore irrogatâ, qui referente Paulin. Epist. 11. ad Sever. Veneris & Adonidis templû, h. e. officinâ impuritatis de super erexerat, Chrysost. vel quicunq; alius autor in hom. proximè citata memorat, progressu temporis præsepe illud si vè ligneum si vè lateritiû fuisse sublatû & repositum ejus loco simulachrum illi? argenteum. Nunc, ait, nos Christiani quasi pro honore tilius lateritiû, & posuimus argenteum. Sed mihi preciosius est illud, quod ablatum est, argentum autem & aurum meretur gentilitas, Chrysost. inquit, matris nobilissimû monumentum ex ligno constructum, nullâq; argenti vel auri cultura contectum post multa tempora inde translatus Roma possidet, & multi felicius illustratur quàm tuguriis Romulæ, quod inter extum ex stipula corû majores ad multa secula de industria conservarunt. Sed nullo miraculose istius translationis testes adducit, quod tamen ab annaliû ecclesiasticorum conditore prætermitti minimè oportebat, quippe qui non incertas vulgi opiniones, nec sublesta vel dubia fidei fabulas, sed veras ac certas Historias ex probatis Scriptoribus petitis in lucè proferre debet. Neq; illud simpliciter & sine necessaria limitatione probari potest, quod ibidem addit, *Vix credi potest, in quantâ veneratione & cultu Christiani semper habuerint illum locum.* Quamvis n. reverentia quædam ut aliis rebus sacris, ita quoq; Dominicæ rationibus ad loca illa susceptis adhaerent, sed habuiss. progressu demum temporis accesserunt, quos purior antiquitas non solum ignoravit, sed etià disertis verbis taxavit, ut apparet ex orat. Gregorii Nysseni, quod non Hierosolymâ fuisse, sed Hierosolymus benè vixisse laudandû sit. Neg. verò hæc dicens, inquit, mensum inconstantia arguo, damnaq; quod facio, ut frustra videar ad exemplû Abrahamæ & meos & patriam reliquisse, sed non audeo Dei omnipotentia arguere sine concludere &c. Tandè subiungit, *Quorsum hæc tam longo repetita principio videlicet, ne quidquid fidei tue deesse putes, quia Hierosolymâ non vidisti, nec nos idcirco meliores existimes, quod hujus loci habitaculo fruamur, sed si vè alibi fidei æqualem te pro operibus tuis apud Dominum habere mercedem.* Chrysost. talidissimis votis loca sancta videre expectabat, idè tamen hom. 1. in Epist. ad Philemon, peregrinationes illas ad peccatorum remissionem impetrandam nihil quicquam valere ostendit. Non opus est, inquit, peregrinationem suscipere, nec ultramontana aut externa loca petere aut pericula adire & sustinere, ac hom. 3. ad Antiochenos docet, *suscipere peregrinationes ad terras longè distitas ad promerendû Deum nihil quicquid conferat.* Sepolto igitur ac repudiato superstitionis præsepi Bethleemici cultu triplici potissimum modo incunabula Christi decenter venerabimur, quorum nullû molestas itationes vel longinquas peregrinationes requirit. Primum quidem, si puerulum Jesum in præsepi propter nos positum redè agnoscamus, atq; ipsum nobis natum, nobis datum esse verâ fide statuamus. Tum verò demum redè hunc puerulum agnoscamus, si & Naturarum in eo dualitatem & personæ unitatem & officii sublimitatem & beneficiorû, quæ suâ nativitate nobis peperit, ubertatem piè expendamus. Dux hujus pueri sunt nativitates, ac proinde etiam duæ Naturæ, Natus est ex corde & essentia Patris, natus etiam est ex utero matris. Prior nativitas omnè temporis successione antecedit, imò excludit, posterior verò in tempore contigit. Respectu prioris nativitatis est *apud præsepe*, respectu posterioris est *in præsepe*. Quamvis verò duæ in hoc puero sint nativitates, non tamen duæ filiationes, sed unus est Filius, una persona. Anathema igitur confutandû, anathema dividendû, quibus verbis Synodus Oecumenica quartæ Chalcedonenis & Eutychnianæ duarum in Christo Naturarû confusione, & Nestorianæ personæ divulsionem nervosâ brevitate repudiavit. Nestorius duas intendo Naturas duas putasse esse personas, & ob hoc arbitratus est sacrilego dogmate duos Christos inducere. Eutyches respiciens unâ personam unam censuisse Naturam, & ob hoc humanam ansum eâ denegare. Et quia in Christo est & Naturarum proprietatem & personam unam, Nestorius proprietatem attendendo Naturarum, & personam excidit unionem, & duas putavit Christos, unum passibilem, alterum impassibilem. Eutyches unam intendo personam à Naturarum proprietate deservit, & ipsam divinitatem passam asseruit, quæ sunt verba Vigilii Martyris lib. 2. adv. Eutychn. quib; duo extrema in hoc mysterio studiosè cavenda eleganter est complexus. Facta est, illa mirabilis duarum Naturarum in Christo unio, ut Mediationis ac redemptionis officio perfungi posset. Nos n. propter ignorantiam mentis egæbanti doctore seu Prophetâ, propter infirmitatē voluntatis Rege nos ducente ac defendente, propter peccata & peccatorum pœnas Sacerdote nos expiante, & pro nobis coram Dei tribunali intercedente, hæc omnia Christus peragenda in se suscepit fideliter, expedit felicitè. Ipse n. est, qui reatum nostrum apud Deum expiat & tegit, atq; ab eo benedictionē nobis impetrat & confert, quod est Sacerdotis; ipse est qui consilium Dei de nostra redemptione & salute nobis promulgat, quod est Prophetæ; ipse est qui partem salutem efficaciter nobis confert, regendo nos sceptro verbi & Spiritus sui, hostes nostros frenando, & in die novissimo nos glorificando, quod est Regis; quorum beneficiorum omnium felicissimum in nativitate sua fecit exordium. Tunc enim, ut Bernh. serm. 3. in vigil. nativ. loquitur, *Veni, Medicus ad aegrotos, Redemptor ad captivos, ad errantes via, ad mortuos vita.* Filius Dei factus est hominû filius, ut & homo fieret Filius Dei, quod est Irenæi lib. 3. adv. hæres. cap. 11. *Ad hoc Deus noster factus est frater noster, ut quemadmodum ipse dignatus est consors fieri nostra humanitati, sic nos consors redderet sua divinitati, ut loquitur Ansh. lib. de excell. virgin. Mariæ cap. 12.* Hæc meditari, sapientie est; hæc credere, pietatis; hæc prædicare, devotionis. Quisquis ergo Christi fidem rectè celebrare, & præsepe ejus debito modo honorare desiderat, in hisce expendendis negligens inveniri caveat. Ultra ad piam horum mysteriorum meditationē excitetur & inflammetur, necessarium fuerit, ut spiritali Christi præsepi, quod est Ecclesia domus Dei vivens, a. Tim. 3. 15. appropinquemus, qui jam est alter debitor & decentis venerationis modus. Quem d. modum n. Pastores Bethleemici monitu Angeli invenerunt puerulû Jesum in præsepi positum & fasciis involutum ita adhuc hodie Christum in verbo Evangelii, quod in Ecclesia prædicatur, salutariter invenire possumus. Ecclesia igitur est spirituale Christi præsepe, Verbu & Sacramenta sunt spirituales fasciæ, quib; seipsum Christus involvit. Qui verbu & Sacramenta contemnit, qui ab Ecclesia se se separat, Christum nunquā inveniet. Deniq; & hoc ad decentē honore requiritur, ut præsepe Christi exemplo Magorû ab Oriente venientium munerib; ornem*, h. e. ut non solû Christo nobis nato myrris verè poenitentia mortificatione veteris hominis complementē, aurum fidei probatæ & thus orationis devotæ offeramus, sed etiam ad conservationē Ecclesiasticæ Ministerii, per quod ad Christum in præsepi Ecclesiæ invenicendum deducimur, de nostris facultatibus *in Ecclesia* & ad adjiciamur, largissimam quantalæconq; illius impensæ remunerationē à Deo expectantes. Quod ipsam qui facere negligunt, salutiferam de Christo nobis nato doctrinâ sese parum curare reipsi ostendunt. Magos præsepe Christi muneribus honorantes vicissim Deus honorat novæ stellæ exortu & fausto ad patrias oras reductu, Bethleemitarum v. hospitium & munera Christo denegantium liberi in prædam cedunt impio militi. Qui munificos & liberales erga Dominicæ nativitatis præcones sese exhibebunt, illorum lumē quasi manē erumpet, & incrementum eorû citò germinabit & anteibit faciem eorum iustitia eorum & gloria Domini colliget ipsos. Eccl. 8. v. 8. qui verò Bethleemitarû ingenium imitantur, eandem cum ipsis fortè experientur. Ex quo prudentes facillè æstimare possunt, quid de supino apud summos, medios, infimos regnante Ecclesiasticæ Ministerii contemptu & extrema in sustentandis Ecclesiæ & Scholarum Ministris negligentia judicandum sit, & quæ tempora sint in posterum speranda vel potius metuenda. P. P. in festo natalitiorum Anno 1623.

Typi STEINMANNIANIS,